

Vurderingsveiledning

2011

NOR1211 Norsk hovedmål

NOR1212 Norsk sidemål

NOR1218 Norsk for elever med samisk som andrespråk

Elever og privatister

OBS ny informasjon om eksamensoppgavene på side 7!

Vurderingsveiledning til sentralt gitt skriftlig eksamen 2011

Denne vurderingsveiledningen gir informasjon om sentralt gitt eksamen og hvordan den skal vurderes. Vurderingsveiledningen skal være kjent for elever, lærere og foresatte i god tid før eksamen. Sensorene skal bruke vurderingsveiledningen som en felles referanseramme i sitt arbeid.

Vurderingsveiledningen består av en generell del (del 1), som gjelder for eksamen i alle fag, og en fagspesifikk del (del 2).

Del 1

Organisering av sentralt gitt skriftlig eksamen

Sentralt gitt skriftlig eksamen varer i 5 timer. Så langt det er mulig, bør sentralt gitt eksamen være [IKT-basert](#).

Sentralt gitt skriftlig eksamen kan organiseres med eller uten forberedelsesdag. Om det er forberedelsesdag til eksamen i et fag, går fram av del 2 i vurderingsveiledningen.

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett. Forberedelsesdagen er obligatorisk skoledag for elever. I forberedelsestiden kan eksaminandene samarbeide, hente informasjon og få veiledning.

Hjelpemidler til sentralt gitt eksamen

Sentralt gitt eksamen kan følge to ulike modeller. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, avhenger av hvilken av de to modellene som er valgt.

- **Modell 1 – Eksamen**
Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. For norsk, samisk, finsk som andrespråk og fremmedspråkene er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt.
- **Modell 2 – Todelt eksamen**
Del 1 – Skrivesaker, passer, linjal med centimetermål og vinkelmåler er tillatt.
Del 2 – Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.

Den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningen gir informasjon om hvilken modell som benyttes i det enkelte fag.

Gjennom opplæringen i det enkelte fag skal elevene ha blitt veiledet i å vurdere hvilke hjelpemidler de vil ha nytte av i arbeidet med å løse ulike typer oppgaver. Det er eleven selv, gjerne i samråd med læreren, som finner fram til hvilke hjelpemidler som er formålstjenlige.

Bruk av kilder

Dersom det er aktuelt for eleven å bruke kilder i besvarelsen, må disse oppgis på en etterrettelig måte. Det finnes ulike måter å oppgi kilder på. Det er viktig at kilder som blir brukt til eksamen, oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.

Eleven skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på så vel lærebøker som annen litteratur. Dersom eleven bruker utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Se også del 2.

Dersom sensor mistenker at en besvarelse inneholder kopiert materiale uten kildehenvisning, kan besvarelsen sendes til plagiatskontroll.

Vurdering av eksamensbesvarelser

Læreplanene og forskrift til opplæringsloven er grunddokumenter for vurderingsarbeidet. Forskrift til opplæringsloven §§ 3-25 og 4-18 slår fast følgende:

Eksamen skal organiserast slik at eleven/deltakaren eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget. Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven/deltakaren eller privatisten slik den kjem fram på eksamen.

Kompetanse er i denne sammenhengen definert som evnen til å møte en kompleks utfordring eller utføre en kompleks aktivitet eller oppgave.¹ Eksamensoppgavene blir utformet slik at de prøver denne kompetansen. Grunnlaget for å vurdere kompetansen elevene viser i eksamensbesvarelsen, er kompetansemålene i læreplanen for fag.²

De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemålene i alle læreplanene for fag. Grunnleggende ferdigheter vil derfor kunne prøves indirekte til sentralt gitt eksamen. Grunnleggende ferdigheter utgjør ikke et selvstendig vurderingsgrunnlag.#

Karakterer

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

- a) Karakteren 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget.
- b) Karakteren 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget.
- c) Karakteren 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget.
- d) Karakteren 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget.
- e) Karakteren 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget.
- f) Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

¹ St.meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*.

² Forskrift til opplæringsloven §§ 3-3 og 4-3.

Kjennetegnene på måloppnåelse i den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningene beskriver nærmere hva for eksempel "god kompetanse i faget" vil si for et bestemt fag til skriftlig eksamen.

Del 2 Fagspesifikk del

Norsk Vg3 studieforbereidende utdanningsprogram og påbygging til generell studiekompetanse

Alle skal opp til skriftlig eksamen i norsk hovedmål eller samisk førstespråk. Skriftlig eksamen i norsk sidemål er trekkfag på linje med programfagene. Det samme gjelder norsk for elever med samisk som førstespråk.

Eksamen er en prøve i tekstkompetanse. Elevene skal lese ulike tekster og selv produsere en eller to tekster på grunnlag av det.

Hjelpemidler til eksamen, ikke forberedelsesdag

Det er ikke forberedelsesdag til eksamenene i norsk hovedmål, norsk sidemål og norsk for elever med samisk som førstespråk. Oppgavesettene har vedlegg med et avgrenset tekstmateriale som eksaminanden får når eksamenen begynner. De fleste oppgavene vil være knyttet til dette tekstmaterialet. Sammensatte tekster kan være en del av tekstmaterialet.

Alle hjelpemidler er tillatt på eksamen, med unntak av Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Det er heller ikke tillatt å bruke oversettelsesprogrammer.

Hovedmål og sidemål

Fordi kompetansemålene er felles for bokmål og nynorsk, er det ingen faglig nivåforskjell på innholdet i hovedmåls eksamen og sidemåls eksamen. De elevene som blir trukket ut til eksamen i norsk sidemål, får oppgaver med andre tema enn de har fått i norsk hovedmål.

To varianter: én lang tekst, eller både et kortsvar og en lang tekst

Det er to varianter av oppgavesettene:

- a Oppgavesettet har flere oppgaver, som alle krever faglig innhold. Eksaminanden skal velge én av oppgavene.
- b Oppgavesettet har to deler: en obligatorisk kortsvaroppgave med faglig innhold og en langsvardel der eksaminanden velger én av flere oppgaver. Av disse kan noen være kreative oppgaver som novelle eller kåseri.

Begge variantene kan bli brukt som eksamensoppgaver både ved norsk hovedmål og ved norsk sidemål. Det blir ikke oppgitt på forhånd hvilken variant som blir gitt som hovedmål.

Krav til kortsvar

Kortsvaroppgaven ber om en utgreiing om et faglig emne med tilknytning til en vedlagt tekst. Formålet er å vise faglig innsikt og kunnskaper.

Svaret bør ikke være lengre enn ca. 250 ord. Det skal være formet som en sammenhengende tekst, men det blir ikke bedt om svar i en bestemt sjanger. En god eksamensforberedelse er å trene på å skrive korte, presise svar på faglige spørsmål eller problemstillinger.

Ulike kompetansemål kan legges til grunn for kortsvaroppgavene. Oppgavene vil ta hensyn til at svaret skal være kortfattet, og vil derfor være avgrenset. Eksemplene under er ikke utfyllende, men viser hvilken type spørsmål som kan gis:

- påvise noen sjangertrekk og/eller språklige virkemidler i en tekst og hvilken funksjon de har
- forklare argumentasjonen i en kort sakprosa tekst
- peke på særtrekk ved språket i en eller to tekster
- sammenlikne form og/eller innhold i to korte tekster
- vise hvilke virkemidler som blir brukt for å karakterisere for eksempel en litterær person

Krav til lengre tekster

Læreplanen har kompetansemål for både sakprosa og skjønnlitterær skriving. I hovedområdet for skriftlige tekster framheves resonnerende tekster, argumenterende tekster og kreative tekster. I hovedområdet for språk og kultur framheves det at elevene skal kunne beskrive, gjøre rede for, forklare, sammenligne, drøfte og vurdere, og de skal kunne analysere og tolke. Dette ligger til grunn for utformingen av langsvareoppgavene.

Vi vil understreke at elevene må trene på å strukturere og forme teksten sin i samsvar med den sjangeren de har valgt. Når man skriver på pc, er det lett å skrive langt og dermed en risiko for å skrive seg bort. Det er viktigere at teksten svarer på oppgaven enn at den har en bestemt lengde. Derfor bør elevene sette av tid til å gjennomgå det de har skrevet.

Lengden er med andre ord ikke et selvstendig kriterium for vurderingen, men henger sammen med om teksten er gjennomarbeidet og innholdet er relevant. Sensor vurderer både form, språk og innhold i teksten.

I fagtekster skal elevene vise evne til å velge ut det fagstoffet som er relevant i den aktuelle sammenhengen. Ukritisk bruk av fagstoff som ikke er relevant for oppgaven, vil trekke ned.

Nytt våren 2011: Kommentarer til eksamensoppgavene

De siste årene har det blitt utarbeidet sensorveiledninger med kommentarer til hver oppgave, som blant annet sier hva som kjennetegner et godt svar. Fra og med våren 2011 blir oppgavekommentarene til sensorene erstattet med en kort kommentar til hver oppgave i oppgavesettet. Oppgavene i seg selv vil ikke være forskjellige fra de som har blitt gitt de siste to årene. Hensikten med dette er

- å gi eksaminand og sensor mest mulig lik informasjon
- å redusere risikoen for misforståelser og feiltolkninger
- å gjøre eksaminandene tryggere på hvordan de kan gå fram for å løse oppgaven
- å si helt kortfattet hvordan svaret bør være for å vise høy grad av måloppnåelse

Kommentarene bygger på de generelle kjennetegnene på måloppnåelse til eksamen (se side 11–12 i denne veiledningen), men er tilpasset den konkrete oppgaven. Kjennetegnene på måloppnåelse er ikke endret. Det er viktig å merke seg at sensorene skal vurdere besvarelsene på samme måte som tidligere.

De to eksemplene under viser hvordan kommentarene er formulert:

Eksempel 1

Vedlegg: Tekst X og tekst Y

Tolk og sammenlikn de to tekstene.

Kommentar

Du skal skrive om form og innhold i begge tekstene, og du skal skrive omtrent like mye om hver tekst. Du bør sammenligne både formelle og innholdsmessige sider ved tekstene, men du kan velge hva du vil legge mest vekt på. For å vise høy grad av måloppnåelse bør du gjøre greie for språklige virkemiddel på en presis og oversiktlig måte.

Eksempel 2

Vedlegg: Tekst X

Analysér den sammensatte teksten. Bruk begreper fra retorikken.

Kommentar

Du skal skrive om både tekst og bilde, og om samspillet mellom dem. I analysen er det viktigere at du forstår de begrepene du bruker enn at du bruker mange faguttrykk. For å vise høy grad av måloppnåelse bør du bruke fagspråk på en relevant og presis måte, og på den måten forklare hvordan teksten kommuniserer.

Det vil fortsatt lages en egen sensorveiledning med generell informasjon om sensurarbeidet og referanser til læreplanen.

Kildebruk til norskeksamen

Arbeid med kilder er forankret i læreplanen i norsk. Etter 10. årstrinn skal elevene kunne bruke publiserte tekster på en kritisk måte, drøfte tekstene og vise til kildene de har brukt:

- *forklare opphavsrettslige regler for bruk av tekster hentet fra Internett (7. årstrinn)*
- *bruke tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier på en kritisk måte, drøfte tekstene og referere til benyttede kilder (10. årstrinn)*

Etter Vg3 skal elevene kunne bruke faglige kilder i eget arbeid, og de skal skrive fagtekster etter vanlige normer for fagskriving. En sentral norm for fagskriving er å være redelig og etterrettelig ved all bruk av andres tekster.

Til skriftlig eksamen kan eleven velge mellom ulike oppgaver. Ingen av eksamensoppgavene krever at eleven skal bruke bestemte kilder, og man kan vise svært høy måloppnåelse til eksamen uten å bruke kilder i egen tekst. Men i mange sammenhenger er det relevant å vise til hva andre har skrevet og bruke det i sin egen tekst. Det gjelder særlig i utgreiinger og i resonnerende, argumenterende og drøftende tekster.

Hovedregelen er at man skal vise til kildene når man henter informasjon direkte fra noe andre har skrevet, og når man refererer til saker det kan være ulike oppfatninger om. Opplysninger som er allment kjent, behøver man ikke å dokumentere.

Kildebruken skal være ryddig. Eleven skal kunne vise til kilden, enten som referanse i løpende tekst eller som fotnoter. Videre skal eleven kunne lage en litteraturliste med oversikt over de kildene som er brukt i teksten. Til eksamen i videregående skole er det viktigere for vurderingen at kildebruken er ryddig og oversiktlig, enn at de formelle kravene blir fulgt nøyaktig (se også del 1).

En kilde er i denne sammenhengen en tekst som leseren kan finne fram til. Bruker eleven sine egne notater som støtte for eksamensbesvarelsen, regnes ikke det som en kilde. Tekster som eleven har fått utdelt på skolen, for eksempel sammendrag av lærerens forelesninger eller oversikter knyttet til ulike tema, er vanligvis ikke publiserte tekster. Men de kan være bygd på ulike kilder, og de kan føre til at deler av elevsvar fra samme skole blir veldig like. Elevene må være oppmerksomme på det og oppgi slikt materiell som kilder. De bør alltid oppgi kilden hvis de er i tvil.

Vurdering

Det er den samlede kompetansen eleven viser som ligger til grunn for vurderingen. Det blir gitt én karakter, også når besvarelsen består av både en kort og en lang tekst. Dersom det ved sensuren blir påvist at deler av eller hele besvarelsen er kopi av tekst som andre har produsert, vil den delen bli vurdert til laveste karakter.

Vurderingen i norsk for elever med samisk som førstespråk skal ta hensyn til at de har en egen læreplan.

Kompetansemål, kjennetegn på måloppnåelse og eksamen

Til skriftlig eksamen blir eleven prøvd i mål fra hovedområdene *skriftlige tekster*, *sammensatte tekster* og *språk og kultur*. De konkrete eksamensoppgavene prøver et mindre utvalg av kompetansemålene. En konkret besvarelse kan likevel vise bred kompetanse i faget. Sensor skal alltid vurdere helheten i besvarelsen.

Oversikten under viser sammenhengen mellom kompetansemål og kjennetegn på måloppnåelse til skriftlig eksamen i fagkodene NOR1211, NOR1212 og NOR1218:

<p>Skrivekompetanse:</p> <p>Oppbygging (fra hovedområdet <i>skriftlige tekster</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none">• skrive essay, litterære tolkninger og andre resonnerende tekster på bokmål og nynorsk, med utgangspunkt i litterære tekster og norsk tekst- og språkhistorie (Vg2)• skrive klart disponerte tekster med tydelig fokus og saklig argumentasjon (Vg3)• vurdere argumentasjon i andres tekster og underbygge egne påstander ved saklig argumentasjon (Vg3)• bruke kunnskap om tekst, sjanger og litterære virkemidler i egen skjønnlitterær skriving på bokmål og nynorsk (Vg3)• bruke et bredt register av språklige virkemidler i egen skriving, i sakprosa og kreative tekster, på bokmål og nynorsk (Vg1)• mestre ulike skriveroller som finnes i skole, samfunn og arbeidsliv (Vg1)• skrive fagtekster etter vanlige normer for fagskriving på bokmål og nynorsk (Vg3)
<p>Skrivekompetanse:</p> <p>Språk, formelle ferdigheter (fra hovedområdet <i>skriftlige tekster</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none">• beherske formverk og tekstbinding på bokmål og nynorsk (Vg3)• skrive fagtekster etter vanlige normer for fagskriving på bokmål og nynorsk (Vg3) <p><i>Kompetansemål fra grunnskolen som forutsettes kjent i videregående opplæring:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• mestre ortografi, tegnsetting, variert ordforråd og bruk av ulike setningskonstruksjoner (7. årstrinn)• bruke tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier på en kritisk måte, drøfte tekstene og referere til benyttede kilder (10. årstrinn)
<p>Forståelse og bruk av vedlagte tekster (fra hovedområdene <i>skriftlige tekster</i> og <i>sammensatte tekster</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none">• drøfte innhold, form og formål i et representativt utvalg samtidstekster, skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samisk (Vg1)• gjøre rede for et bredt register av språklige virkemidler og forklare hvilken funksjon de har (Vg1)• forklare argumentasjonen i sakprosaetekster (Vg1)• beskrive samspillet mellom muntlig og skriftlig språk, bilder, lyd og musikk, bevegelse, grafikk og design og vise sammenhengen mellom innhold, form og formål (Vg1)• beskrive estetiske uttrykk i teater, film, musikkvideo, aviser og reklame og drøfte ulike funksjoner knyttet til språk og bilde (Vg1)• lese et utvalg sentrale norske tekster fra middelalderen fram til 1870 i original språkdrakt og reflektere over språk og innhold (Vg2)• analysere tekster i ulike sjangere for å kunne ta stilling til spørsmål tekstene tar opp, og verdier de representerer (Vg2)• gjøre rede for et utvalg nordiske tekster i oversettelse og original (Vg2)• vurdere bruk av estetiske virkemidler i ulike medier (Vg2)

	<ul style="list-style-type: none"> • lese og tolke eksperimenterende og modernistiske tekster og bruke disse som utgangspunkt for egen tekstproduksjon (Vg3) • bruke begrepsapparat fra retorikken for å analysere og vurdere tekster i ulike sjangere (Vg3) • vurdere argumentasjon i andres tekster og underbygge egne påstander ved saklig argumentasjon (Vg3) • sammenligne og vurdere tekster som overføres fra ett medium til et annet (Vg3) • analysere og vurdere argumentasjon i og påvirkning fra tekster i aviser, på TV og Internett ved hjelp av begreper fra retorikken (Vg3)
<p>Forståelse av språk og kultur (fra hovedområdet <i>språk og kultur</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vurdere fortellemåter og verdier i et representativt utvalg samtidstekster sammenlignet med tekster fra norrøn og samisk litteratur, myter og folkediktning fra flere land (Vg1) • forklare flerspråklighet og gi eksempler på hvordan språklig og kulturell samhandling kan bidra til språklige endringer og kulturell bevissthet (Vg1) • forklare grammatiske særtrekk ved norsk språk, sammenlignet med andre språk (Vg1) • gjøre rede for mangfoldet av muntlige, skriftlige og sammensatte sjangere og medier i det norske samfunnet i dag, og hvilken rolle de spiller i offentligheten (Vg1) • beskrive og vurdere hvordan språk og sjangere brukes av representanter for ulike yrkesgrupper og i ulike sosiale sammenhenger (Vg1) • hente, vurdere og anvende fagstoff fra digitale kilder i muntlig og skriftlig arbeid (Vg1) <ul style="list-style-type: none"> • gjøre rede for viktige utviklingslinjer og noen sentrale forfatterskap i norsk og europeisk litteratur fra middelalderen til og med romantikken og denne litteraturens forhold til øvrig europeisk kulturhistorie (Vg2) • forklare hvordan ulike forestillinger om <i>det norske</i> ble skapt i sentrale tekster fra 1800 til 1870 (Vg2) • forklare hvordan litteratur og andre kunstuttrykk i og utenfor Norge har påvirket hverandre de siste århundrene (Vg2) • drøfte fellesskap og mangfold, kulturmøter og kulturkonflikter med utgangspunkt i et bredt utvalg av norske og utenlandske samtidstekster i ulike sjangere (Vg2) • drøfte sider ved norsk språkpolitikk og kulturutvikling i et globaliseringsperspektiv (Vg2) • gjøre rede for likheter og forskjeller mellom de nordiske språkene og mellom norrønt og moderne norsk språk (Vg2) <ul style="list-style-type: none"> • drøfte det moderne prosjektet slik det uttrykkes i tekster av sentrale forfattere fra opplysningstiden via realismen til i dag (Vg3) • gjøre rede for den modernistiske tradisjonen i norsk og internasjonal litteratur fra siste halvdel av 1800-tallet til i dag (Vg3) • gjøre rede for norsk språkdebatt og språkpolitikk fra 1830-årene til vår tid (Vg3) • beskrive og sammenligne de nordiske lands språksituasjon og språkpolitikk (Vg3) • gjøre rede for forholdet mellom muntlig og skriftlig språk og for særtrekk ved et utvalg norske talemålsvarianter (Vg3) • bruke bibliotekets sentrale databaser og andre faglige kilder, både tradisjonelle og elektroniske, i egne arbeider (Vg3)

Kjennetegn på måloppnåelse til skriftlig eksamen Vg3 studieforbereende og påbygging til generell studiekompetanse

	Karakter 2 Svaret viser at eleven kan	Karakter 3–4 Svaret viser at eleven kan	Karakter 5–6 Svaret viser at eleven kan
Hovedinntrykk	skrive en tekst som kommuniserer og til en viss grad fungerer som en helhet svare delvis relevant på oppgaven	skrive en tekst som fungerer godt som en helhet svare stort sett relevant på oppgaven	skrive en tekst som fungerer svært godt som en helhet svare utfyllende og relevant på oppgaven
Skrivekompetanse: Oppbygging (fra hovedområdet <i>skriftlige tekster</i>)	skrive tekster med en viss tematisk sammenheng skrive tekster med synlig struktur i den valgte sjangeren bruke noen enkle språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive tekster med tematisk sammenheng skrive tekster med en stort sett hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive tekster med klar tematisk sammenheng skrive tekster med klar og hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke et bredt register av språklige virkemidler i den valgte sjangeren
Skrivekompetanse: Språk, formelle ferdigheter (fra hovedområdet <i>skriftlige tekster</i>)	mestre hovedformene i formverket til en viss grad og skrive sammenhengende til en viss grad mestre ortografi og tegnsetting bruke et enkelt ordforråd og i noen grad kunne variere setningskonstruksjoner skille mellom sitat fra kilder og egenprodusert tekst	mestre hovedformene i formverket, ha stort sett god tekstbinding stort sett mestre ortografi og tegnsetting bruke et variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig måte	mestre formverket godt, ha god tekstbinding mestre ortografi og tegnsetting bruke et stort og variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig og nøyaktig måte
Forståelse og bruk av vedlagte tekster (fra hovedområdene <i>skriftlige tekster</i> og <i>sammensatte tekster</i>)	peke på noen språklige virkemidler i tekster peke på noen sider ved innhold og form i tekster analysere tekster på en enkel måte med lite bruk av fagspråk i noen grad grunngi egne meninger om tekstene	gjøre rede for språklige virkemidler og i noen grad vise hvordan de fungerer i teksten tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en enkel, men relevant måte analysere tekster ved å bruke noe fagspråk ta stilling til spørsmål og verdier i tekster og delvis grunngi egen vurdering	gjøre rede for språklige virkemidler på en presis og oversiktlig måte, og vise hvordan de fungerer i teksten tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en nyansert måte analysere tekster ved hjelp av et presist fagspråk ta stilling til spørsmål og verdier i tekster på bakgrunn av en analyse, grunngi egen vurdering

Forståelse av språk og kultur (fra hovedområdet språk og kultur)	forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold på en enkel måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster	forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold med utgangspunkt i vedlagte tekster	forklare, vurdere eller drøfte språk- og kulturforhold på en reflektert måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster
	gjøre rede for noen historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en enkel måte	gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og stort sett relevant måte	gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og relevant måte
	i liten grad bruke kilder på en relevant måte	i noen grad bruke kilder på en relevant måte	bruke kilder på en relevant og kritisk måte

For karakternivå 1: Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Vurderingsskjema til eksamen, norsk Vg3 (kortsvar og langsvaer)

obs to sider

Skole	Gruppe	Eksaminandnr.	Fagkode	BM/NN	Oppg.nr.
-------	--------	---------------	---------	-------	----------

	Karakter 1	Karakter 2 Svaret viser at eleven kan	Karakter 3-4 Svaret viser at eleven kan	Karakter 5-6 Svaret viser at eleven kan	Kommentarer
KORTSVAR Oppbygging		skrive en kort tekst med synlig struktur	skrive en kort tekst med en stort sett hensiktsmessig struktur	skrive en kort tekst med klar og hensiktsmessig struktur	
KORTSVAR Faglig innhold		gjøre rede for faglige emner på en enkel måte peke på noen karakteristiske trekk ved en tekst/tekster	gjøre rede for faglige emner på en oversiktlig og stort sett relevant måte gjøre rede for noen karakteristiske trekk ved en tekst/tekster	gjøre rede for faglige emner på en oversiktlig og presis måte gjøre kort og presist rede for noen karakteristiske trekk ved en tekst/tekster, benytte fagspråk	
KORTSVAR OG LANGSVAR Språk, formelle ferdigheter		mestre hovedformene i formverket til en viss grad og skrive sammenhengende til en viss grad mestre ortografi og tegnsetting bruke et enkelt ordforråd og i noen grad kunne variere setningskonstruksjoner skille mellom sitat fra kilder og egenprodusert tekst	mestre hovedformene i formverket, ha stort sett god tekstbinding stort sett mestre ortografi og tegnsetting bruke et variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig måte	mestre formverket godt, ha god tekstbinding mestre ortografi og tegnsetting bruke et stort og variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig og nøyaktig måte	
LANGSVAR Oppbygging		skrive med en viss tematisk sammenheng skrive med synlig struktur i den valgte sjangeren bruke noen enkle språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive med tematisk sammenheng skrive med en stort sett hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive med klar tematisk sammenheng skrive med klar og hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke et bredt register av språklige virkemidler i den valgte sjangeren	

Vurderingsskjema til eksamen, norsk Vg3 (kortsvar og langsvaer)

obs to sider

<p>LANGSVAR Forståelse og bruk av vedlagte tekster</p>		<p>peke på noen språklige virkemidler i tekster</p> <p>peke på noen sider ved innhold og form i tekster</p> <p>analysere tekster på en enkel måte med lite bruk av fagspråk</p> <p>i noen grad grunngi egne meninger om tekstene</p>	<p>gjøre rede for språklige virkemidler og i noen grad vise hvordan de fungerer i teksten</p> <p>tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en enkel, men relevant måte</p> <p>analysere tekster ved å bruke noe fagspråk</p> <p>ta stilling til spørsmål og verdier i tekster og delvis grunngi egen vurdering</p>	<p>gjøre rede for språklige virkemidler på en presis og oversiktlig måte, og vise hvordan de fungerer i teksten</p> <p>tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en nyansert måte</p> <p>analysere tekster ved hjelp av et presist fagspråk</p> <p>ta stilling til spørsmål og verdier i tekster på bakgrunn av en analyse, grunngi egen vurdering</p>	
<p>LANGSVAR Forståelse av språk og kultur</p>		<p>forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold på en enkel måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for noen historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en enkel måte</p> <p>i liten grad bruke kilder på en relevant måte</p>	<p>forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og stort sett relevant måte</p> <p>i noen grad bruke kilder på en relevant måte</p>	<p>forklare, vurdere eller drøfte språk- og kulturforhold på en reflektert måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og relevant måte</p> <p>bruke kilder på en relevant og kritisk måte</p>	
<p>KORTSVAR OG LANGSVAR Hovedinntrykk</p>		<p>svare delvis relevant på kortsvaroppgaven</p> <p>Svare delvis relevant på langsvaroppgaven</p> <p>skrive tekster som kommuniserer og til en viss grad fungerer som en helhet</p>	<p>svare stort sett relevant på kortsvaroppgaven</p> <p>svare stort sett relevant på langsvaroppgaven</p> <p>skrive tekster som fungerer godt som en helhet</p>	<p>svare presist og relevant på kortsvaroppgaven</p> <p>svare utfyllende og relevant på langsvaroppgave</p> <p>skrive tekster som fungerer svært godt som en helhet</p>	

Karakterforslag:

Skole	Gruppe	Eksaminandnr.	Fagkode	BM/NN	Oppg.nr.
-------	--------	---------------	---------	-------	----------

	Karakter 1	Karakter 2 Svaret viser at eleven kan	Karakter 3-4 Svaret viser at eleven kan	Karakter 5-6 Svaret viser at eleven kan	Egne kommentarer
Oppbygging		skrive tekster med en viss tematisk sammenheng skrive tekster med synlig struktur i den valgte sjangeren bruke noen enkle språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive tekster med tematisk sammenheng skrive tekster med en stort sett hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke språklige virkemidler i den valgte sjangeren	skrive tekster med klar tematisk sammenheng skrive tekster med klar og hensiktsmessig struktur i den valgte sjangeren bruke et bredt register av språklige virkemidler i den valgte sjangeren	
Språk, formelle ferdigheter		mestre hovedformene i formverket til en viss grad og skrive sammenhengende til en viss grad mestre ortografi og tegnsetting bruke et enkelt ordforråd og i noen grad kunne variere setningskonstruksjoner skille mellom sitat fra kilder og egenprodusert tekst	mestre hovedformene i formverket, ha stort sett god tekstbinding stort sett mestre ortografi og tegnsetting bruke et variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig måte	mestre formverket godt, ha god tekstbinding mestre ortografi og tegnsetting bruke et stort og variert ordforråd og varierte setningskonstruksjoner markere sitat og vise til kilder på en ryddig og nøyaktig måte	
Forståelse og bruk av vedlagte tekster		peke på noen språklige virkemidler i tekster peke på noen sider ved innhold og form i tekster	gjøre rede for språklige virkemidler og i noen grad vise hvordan de fungerer i teksten tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en enkel, men relevant måte	gjøre rede for språklige virkemidler på en presis og oversiktlig måte, og vise hvordan de fungerer i teksten tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en nyansert måte	

Vurderingsskjema til eksamen, norsk Vg3 (langsvar)

obs to sider

		<p>analysere tekster på en enkel måte med lite bruk av fagspråk</p> <p>i noen grad grunngi egne meninger om tekstene</p>	<p>analysere tekster ved å bruke noe fagspråk</p> <p>ta stilling til spørsmål og verdier i tekster og delvis grunngi egen vurdering</p>	<p>analysere tekster ved hjelp av et presist fagspråk</p> <p>ta stilling til spørsmål og verdier i tekster på bakgrunn av en analyse, grunngi egen vurdering</p>	
Forståelse av språk og kultur		<p>forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold på en enkel måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for noen historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en enkel måte</p> <p>i liten grad bruke kilder på en relevant måte</p>	<p>forklare, vurdere eller drøfte noen språk- og kulturforhold med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og stort sett relevant måte</p> <p>i noen grad bruke kilder på en relevant måte</p>	<p>forklare, vurdere eller drøfte språk- og kulturforhold på en reflektert måte, med utgangspunkt i vedlagte tekster</p> <p>gjøre rede for historiske utviklingstrekk og andre faglige emner på en oversiktlig og relevant måte</p> <p>bruke kilder på en relevant og kritisk måte</p>	
Hovedinntrykk		<p>skrive en tekst som kommuniserer og til en viss grad fungerer som en helhet</p> <p>svare delvis relevant på oppgaven</p>	<p>skrive en tekst som fungerer godt som en helhet</p> <p>svare stort sett relevant på oppgaven</p>	<p>skrive en tekst som fungerer svært godt som en helhet</p> <p>svare utfyllende og relevant på oppgaven</p>	

Karakterforslag:

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no